

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: wespęd. miesięcznie 1,50 zł z odrocznieniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wzroście kosztów przedsiębiorstwa, złożeńiu pracy, przetrwaniu komunikacji, stryżmujących nie ma prawa żądać pozostawienia dostarczenia gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Piątek Przemysława.
Sobota Edmunda bisk.
Niedziela Klaudjusza

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wierzona mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 1-3 lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszy str. 30 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Dziś wschód słońca o godz. 6.51 zach. 4.30
Jutro 6.53 4.34
Dziś księżycyca 11.36 - 2.39

Nr. 126

Wąbrzeźno, sobota 30 października 1926 r.

Rok VI

Święto Królestwa Chrystusowego.

Stała się niegdyś w dziejach świata rzecz niesłychana: przed sędzią człowiekiem śmiertelnym stanął oskarżony Bóg-Człowiek. Stały wobec siebie dwie te postacie: oskarżony, o spojrzeniu pełnem boskiego spokoju i słodyczy, i sędzia niepewny siebie, z wyrazem mimowolnej trwogi w oczach. I badał sędzia oskarżonego, co złego uczynił, iż starszyzna żydowska żąda na niego sądu i kary. Ale nie mógł się winy dobać. To co żydzi oskarżonemu zarzucali, że jakoby za króla nieprawnie się podawał, nie wydawało się znać sędziemu występkiem, bo widząc wspaniałość i dostojeństwo Jego postaci i boską piękność oblicza, nie pytał czy prawda, że jakoby samowładnie zwie się królem, lecz wprost zadał pytanie:

„Tyżes jest król żydowski?”

Oskarżony zaś odrzekł:

„Królestwo moje nie jest z tego świata.”

Z ust samego Chrystusa Pana zatem wiemy, że Królestwo Jego nie jest z tego świata. I jakżeby mogło być inaczej, skoro założyciel tego Królestwa Chrystus Pan, w niebie z Bogiem Ojcem i Duchem Świętym króluje? Królestwo Jego zatem z nieba pochodzi. Zstąpiło ono razem z Nim na ziemię, ale nie zamknęło się tu w granicach żadnego państwa; w całym okręgu świata ogarnia ono wszystkie dusze rządzące prawem Bożem. Ale dusz takich co są naprawdę wierne Chrystusowi, jest niestety niewiele, to też Królestwo Chrystusowe nie szerzy się na ziemi tak jakby powinno.

Zbawiciel, pozostawiając ludziom modlitwę Pańską, nauczył o jakie dobra najważniejsze mamy prosić Ojca naszego, który jest w niebie. W modlitwie tej między innymi zanosimy codzień do Boga błaganie: „Przyjdź królestwo Twoje”. Wielu jednak, choć wymawia słowa modlitwy, nie ma w sobie i nie stara się nabyć tego ducha Chrystusowego, bez którego nie można być szczerym wyznawcą Chrystusa i obywatelem Jego Królestwa. A iluż jest takich, co nie tylko nie modlą się o przyjście Królestwa Chrystusowego, ale są jawnemi jego wrogami i gdzie tylko mogą, wszędzie je zwalczają. Tamci zaś, obojętni, choć nie przechodzą do wrogięgo obozu, jednak nie stają też w szeregach obrońców. Są oni jak chwiejne trzciny, co z powiewem wiatru gną się to w tę, to w tamtą stronę. A Chrystus Pan powiedział, że dwom panom naraz służyć nie można. Trzeba więc albo jawnie stanąć pod chorągwią Chrystusa, albo przejść do obozu Jego wrogów.

I oto Ojciec Święty ustanowił nowe święto Królestwa Chrystusowego, aby ludzie głębiej się nad potrzebą tego wyboru zastanawiali. Oto Chrystus — Król wzywa wszystkich wiernych poddanych jakby do spisu ludności w swem królestwie. Obojętni i chwiejni nie uzyskują w niem obywatelstwa. Aby je uzyskać, trzeba się przejąć duchem Chrystusowym, trzeba być szczerym wyznawcą Kościoła rzymsko-katolickiego, który sam tylko ducha tego i nieskażoną wiarę świętą przechowuje; trzeba żyć podług zasad katolickich, pielęgnować je w duszy własnej, szczepić w rodzinie, baczyć żeby od nich nie odstępowano w szkołach, trzeba dokładać wszelkich sił, żeby zasady te zapanały w całym społeczeństwie.

Święto Królestwa Chrystusowego ustanowione zostało dla całego świata katolickiego i ma być zawsze obchodzone uroczystie w ostatnią niedzielę października. W tym roku obchodzimy je po raz pierwszy właśnie w tę niedzielę. Dla nas, Polaków, wielkie to święto jest jeszcze uroczystsze niż dla innych; nas, którym króluje Najświętsza Matka Chrystusowa, szczególnie radością przejmować winna myśl, że Syn Jej na całym świecie dzisiaj jako Król i Władca hołd od katolików odbiera. Gaz. Świąt.

Sesja Sejmu w sobotę.

Po sobotniem posiedzeniu sejmowym zbierze się konwent senjorów. Na porządku posiedzenia preliminarz budżetowy. Expose wygłosi min. Czechowicz. Piłsudski ma zabrać głos w czasie dyskusji.

Warszawa. Bezpośrednio po ukończeniu sobotniego posiedzenia Sejmu zbierze się konwent senjorów, który ustali program prac sejmowych decydując termin rozpoczęcia prac komisji budżetowej i następnego posiedzenia Izby.

Warszawa. Marszałek Rataj zwołał posiedzenie Sejmu na sobotę na godzinę 4-tą po południu. Jedynym punktem porządku dziennego będzie pierwsze czytanie preliminarza budżetowego na rok 1926-27, przy którym zobrazowanie położenia finansowego i expose wygłosi minister skarbu Czechowicz. Informacje podane przed kilkunastu dniami przez „Kurjer Czerwo-

ny”, jakoby sesję miał otworzyć pan premier wielkim przemówieniem politycznym, okazały się bezpodstawne. Nie jest natomiast wykluczonem, iż podczas dyskusji nad preliminarzem w przyszłym tygodniu pan premier zabierze głos w Sejmie.

Warszawa. W ciągu piątku a części soboty w związku z rozpoczęciem się sesji sejmowej obradować będą posiedzenia plenarne lub też zarządy wszystkich klubów sejmowych. Tematem obrad będzie ustosunkowanie się do prac sejmowych.

Budżet na rok 1927/28

Dochoły i wydatki.

Według przygotowanego przez rząd preliminarza budżetowego na rok 1927/28, który ukazał się już w druku przewidziane są dochoły w sumie 1.899.252.571 zł, w czem dochoły zwyczajne wynoszą 1.706.914.851, i dochoły nadzwyczajne 1.92.337.720, zaś wydatki wyrażają się sumą 1.898.679.975 zł, w czem na wydatki zwyczajne przypada 1.838.948.702 zł, na wydatki nadzwyczajne 59.531.273 zł.

Z preliminarzowanych dochodów przypada na administrację 1.211.191.697 zł, na przedsiębiorstwa państwowe 92.534.874 zł, na monopole państwowe 595.526.000 zł. W dochodach administracji zajmuje pierwsze miejsce Ministerstwo Skarbu z sumą dochodów zwyczajnych i nadzwyczajnych 1.050.690.825 zł, na którą to sumę składają się przeważnie dochoły z podatków i opłat oraz cel. W przedsiębiorstwach państwowych zajmują pierwsze miejsce lasy państwowe z sumą dochodów 43.010.027 zł, drugie koleje — z sumą 27.300.000 zł, trzecie — poczta z sumą 17.314.485 zł.

W dochodach z monopolów przypada na monopol spirytusowy 275.400.000 zł, na monopol tytoniowy 270 milj. zł.

W dochodach nadzwyczajnych preliminarzowany jest dochód z podatku majątkowego w sumie 95 milionów, oraz z 10-procentowego nadzwyczajnego dodatku do danin publicznych w sumie 62 milj. zł. Ponadto poważną pozycję stanowią w dochodach nadzwyczajnych preliminarzowany w budżecie Ministerstwa Robót Publicznych dochód z dopłat do opłat pocztowych i taryf kolejowych na akcje zatrudnienia bezrobotnych w sumie 15 milionów złotych, oraz danina lasowa na cele odbudowy kraju w sumie 10 milj. Ministerstwo Przemysłu i Handlu figuruje w wydatkach nadzwyczajnych z sumą 12.776.132, obejmując przeważnie wydatki na budowę portu w Gdyni. Kredyty nadzwyczajne innych ministerstw obejmują głównie kredyty na wydatki budowlane i warunkowe kredyty inwestycyjne w łącznej sumie 148.050.000, co przewidziane ponadto jest art. 4 projektu ustawy skarbowej. Zrealizowanie tych kredytów uzależnione zostało od znalezienia pokrycia czy to w dochodach, czy też przez zmniejszenie wydatków administracyjnych.

Pogłoski o rządowym projekcie ordynacji wyborczej.

Będziemy głosowali na osoby, nie na listy. — Kto będzie mógł zostać posłem. Analfabetów w Sejmie już nie będzie.

W łonie rządu ukończone zostały prace nad rządowym projektem zmiany ordynacji wyborczej. Projekt ów nie przewiduje rzekomo zmiany zasady 5-cio przymiotnikowego głosowania, znosi jednak listy wyborcze i wprowadza w system głosowania na poszczególnych kandydatów. Poza to projekt ma przewidywać daleko idące przeszkolenie okręgów wyborczych. T. zw. geografia wyborcza ma mieć na celu zniwelowanie wpływów komunistycznych w ośrodkach przemysłowych przez skombinowanie okręgów miejskich przemysłowych z miejskimi nie przemysłowymi i wiejskimi. Projekt ten pośrednio uderza też w partię

włościańskie, oraz ma na celu osłabienie wpływów mniejszości na kresach wschodnich.

Censusem dla biernego prawa wyborczego ma być ukończenie przynajmniej 6 klas szkoły średniej lub trzy lata pracy na stanowisku rządowym, komunalnem lub społecznem.

Ponadto projekt przewiduje podobno konieczność zgłoszenia kandydatur w okręgach przez przynajmniej 100 wyborców.

Projekt, ustalony już na konferencji ministrów resortów politycznych ma być wniesiony na Radę ministrów z końcem przyszłego tygodnia.

Powołanie do życia rady finansowej.

Dnia 26 bm. odbyło się posiedzenie komisji powołanej dla przestudjowania i wykonania zaleceń misji prof. Kemmerera. Przedyskutowano w głównych zarysach zagadnienie stabilizacji złotego, oraz zaleceń, odnoszących się do banków prywatnych i państwowych.

Wreszcie w wyniku obrad konferencji utworzona ma być w najbliższym czasie rada finansowa przy ministerstwie skarbu, jako organ opiniodawczy i doradczy.

Dekret o powołaniu rady finansowej znajduje się w opracowaniu, poczem przedstawio-

ny on zostanie radzie ministrów, która go rozpatrzy i poweźmie ostateczną decyzję.

Dowiadujemy się, że rada finansowa składać się będzie z siedmiu lub ośmiu członków powołanych przez Prezydenta Rzplitej na okres trzyletni. Prezesem rady prawdopodobnie zostanie pos. Michalski, b. minister skarbu, a w skład jej wejdą m. in. członkowie komisji, badającej raport misji prof. Kemmerera, pp Dr. Bayrka i prof. Krzyżanowski. Posiedzenia rady będą zwoływane przynajmniej raz na miesiąc.

Marszałek Piłsudski w Nieświeżu.

Przyjazd na niezwykłą uroczystość. — Konferencje z przedstawicielami rodów książęcych i szlachty. — Przyjazd Marszałka do Warszawy.

Warszawa. W dniu 25 bm. w Nieświeżu p. minister spraw wojskowych udekorował krzyżem „Virtuti Militari” grobowiec swego b. adjutanta, sp. Stanisława Radziwiłła, poległego w r. 1920 w bitwie z bolszewikami pod Malinem.

Marsz. Piłsudski udał się w niedzielę do Nieświeża samochodem w towarzystwie Ministra Sprawiedliwości, p. Aleksandra Meysztowicza i adjutanta, rotmistrza Remigjusza hr. Grocholewskiego.

Dekoracja odbyła się w radziwiłłowskich grobach rodzinnych w krypcie pod kościołem, gdzie spoczywają trumny około 100 Radziwiłłów.

Podniosła uroczystość zgromadziła bardzo liczny zastęp osób spokrewnionych lub zaprzyjaźnionych z rodziną Radziwiłłów. Przybyli więc do Nieświeża, między innymi: Janusz książę Radziwiłł, Olgierd książę Czartoryski z Wielkopolski, Jerzy hr. Potocki z Małopolski, Ludwik książę Czetwertyński, Eustachy książę Sapieha i t. d.

Z Wilna udali się do Nieświeża pp. Hipolit Gieczewicz, prezes Wileńskiego Związku Ziemiaków, Jerzy hr. Czapski, prezes Związku Polaków Zakordonowych, pp. Jan hr. Tyszkiewicz, Michał Obieziński, Stanisław Wańkowicz i Stanisław Mackiewicz.

Przebieg uroczystości.

Przebieg uroczystości był następujący:

O godz. 10 min. 20 przed południem przybył przed kościół w Nieświeżu, gdzie się znajdują groby Radziwiłłów, prezes Rady ministrów Marszałek Piłsudski, w towarzystwie pułk. Wieniawy Długoszewskiego, rotmistrza Remigjusza Grocholewskiego i rotmistrza Potockiego.

Po uroczystym nabożeństwie żałobnym odbyła się w krużce dekoracja złotym krzyżem „Virtuti Militari” IV klasy sarkofagu s. p. Stanisława Radziwiłła, byłego adjutanta Marszałka Piłsudskiego poległego śmiercią waleczną w bitwie pod Malinem, poczem nastąpił odjazd obecnych na Zamek, gdzie ordynat nieświejski p. Albrecht Radziwiłł podejmował gości obiadem. Uroczystości asystował szwadron 27 pułku ulanów.

Podczas obiadu pierwszy toast wygłosił p. Albrecht Radziwiłł, dziękując Marszałkowi Piłsudskiemu za przybycie.

W odpowiedzi na przemówienia gospodarza domu, Marszałek Piłsudski wygłosił krótką mowę, w której podniósł zasługi dla Polski rodu Radziwiłłów i wznosił toast na cześć Radziwiłłów. Z kolei zabrał głos p. Eustachy Sapieha. Przemówienie swe zakończył okrzykiem: „Marszałek Piłsudski niech żyje!”

Wieczorem odbył się raut w zamku, w którym brało udział 400 osób. W nocy opuścił Marszałek Piłsudski oraz obaj ministrowie Nieśwież.

Warszawa. W tutejszych kołach politycznych uważają wyjazd Marszałka Piłsudskiego do Nieświeża za fakt pierwszorzędnej doniosłości, który ze względu na swoją nagłość i brak odpowiednich wyjaśnień, jest powodem najrozmaitszych nieraz zgoda fantastycznych pogłosek. Dla przykładu należy podać m. in. pogłoskę, jakoby w Nieświeżu miało nastąpić ogłoszenie jakiegoś manifestu przez Marszałka Piłsudskiego, mającego być rzekomo wyrazem idei monarchistycznej, to znów, że celem zjazdu jest powrót do idei federacyjnej.

Nieprzyjaźnie usposobiona wobec Marsz. Piłsudskiego część prasy warszawskiej akcentuje udział w zjeździe arystokracji polskiej skoliigaconej z domami Habsburgów i Hohenzolernów.

Wielkie stronnictwo konserwatywne.

W ub. środę Min. Niezabytowski odbył dłuższą konferencję z przedstawicielami Ziemiaków. W związku z konferencją tą dowiadujemy się, że dotyczyła ona prócz spraw reformy rolnej, przede wszystkim omówienia planu Zjazdu Ziemiaków, który ma odbyć się 5 listopada w Warszawie. Na Zjeździe tym utworzone będzie wielkie stronnictwo konserwatywne. Zjazd ten jest wynikiem Zjazdu w Nieświeżu. Równocześnie ma być otwarty w Warszawie wielki dziennik konserwatywny.

Królikowski skazany na 12 lat ciężkiego więzienia.

Ostatni akt zagadkowego procesu o bestjałskie zamordowanie Marji Michałowskiej skończył się wczoraj. Jak donosiliśmy — wyrok Sądu Okręgowego miał zapaść o godz. 1 pp. Już o godz. 12 sala sądu, kuluary i korytarze przepełnione żądą sensacji publicznością.

O godz. 1 i pół wchodzi Sąd. Przewodniczącą sędzią Kozakowski wśród ogólnej ciszy odczytuje wyrok, mocą którego Franciszek Królikowski oskarżony z art. 455 punkt 12 K. K. (zabójstwo z chęci zysku) skazany został na 12 lat ciężkiego więzienia i pozbawienie praw.

Wyrok powyższy wzbudził ogólną sensację z tego powodu, że nawet p. prokurator w swoim oskarżeniu wskazywał raczej na art. 453 K. K. (z uniesienia, na podstawie którego należałoby skazać podsądnego).

Sąd jednak przychylił się do wywodów powództwa cywilnego, zasądzając też na jego korzyść żądane odszkodowanie w kwocie tysiąca złotych.

Jak dowiadujemy się obrona wnieść ma apelację.

Strasne trzęsienie ziemi na Kaukazie.

Połowa domów zburzona. — 300 osób zabitych

Moskwa. Dnia 22 bm około 7,30 wieczorem nawiedziła okolice m. Leninakana (dawniej Aleksandropola) na Kaukazie wielkie trzęsienie ziemi, trwające około 3 minut. Skutkiem katastrofy przeszło połowa wszystkich domów mieszkalnych w powiecie leninakańskim została zburzona, pozostałe zaś silnie uszkodzone. Liczba zabitych dochodzi do 300 osób. Szereg ulic w Leninakanie jest skutkiem zasypania gruzem nie do przebycia, co utrudnia akcję ratunkową. Wszystkie wsie w okolicy miasta zostały zburzone. Komunikacja telegraficzna z Erywaniem zerwana. Ognisko katastrofy znajduje się w okolicy 180 kmtr. od Tyflisu na południe w stronę Leninakanu. Większej ilości ofiar zdołano uniknąć tylko przez to iż po pierwszym wstrząsie mieszkańcy wybiegli z domów i noc spędzili na placach miejskich i polach, pod miastem. Pożnym wieczorem zadzono lekki wstrząs, trwający około 10 sekund, w Batumie.

Inne katastrofy.

Paryż. „Matin” donosi z Londynu, że przy rozbiciu się wojennego statku angielskiego „Valerian” w pobliżu wysp Bermudzkich zatoneło 90 osób.

Wiedeń. Pisma donoszą z Lizbony, iż wyspa położona w portugalskiej kolonii Angola o szerokości 600 metrów i długości 1000 metrów nagle znikła pod powierzchnią morza. Prawdopodobnie katastrofa ta nastąpiła z powodu trzęsienia dna morskiego. Ofiar w ludziach nie było.

Min. Składowski w Poznaniu.

Przybył aeroplanem i zwiedził urząd wojewódzki oraz starostwo w Środzie.

Warszawa. Dnia 26 go bm. o godzinie 6,20 p. min. spraw wewn. Składowski udał się aeroplanem do Poznania w celu dokonania inspekcji urzędu wojewódzkiego. O godzinie 9 rano p. min. Składowski zbadał organizację pracy niektórych wydziałów urzędu wojewódzkiego, poczem w towarzystwie wojewody p. Baińskiego udał się do Środy, gdzie zwiedził miejscowe starostwo oraz powiatową komendę policji. Ze Środy p. minister wyjechał do wsi Dominikowo, gdzie zwiedził kancelarię komisariatu powiatowego powiatowej policji oraz urząd gminny, poczem powrócił do Poznania; skąd o godzinie 4,15 odjechał aeroplanem do Warszawy, dokąd przybył o godzinie 16,15.

Niemcy nie chcą zaprzestać wojny celnej z Polską.

Berlin. Telegraphen Union zaprzecza pogłoskom, jakoby rząd niemiecki, jeszcze przed ukończeniem rokowań handlowych z Polską,

zamierzał znieść dotychczasowe wygórowane cła na przywóz ziemniaków i przetworzone ziemniaczanych. Telegraphen Union zaznacza, iż według stanowiska miarodajnych kół, dotychczasowy przebieg rokowań handlowych nie daje podstawy do znoszenia jakichkolwiek ceł lub czynienia ulg celnych w stosunku do Polski.

Widmo świątowych zaburzeń wojennych.

Niemcy wzywają do pogotowia zbrojnego.

Berlin. „Berliner Börse Zeitung”, omawiając oficjalne komunikaty londyńskie w sprawie konferencji imperjum brytyjskiego, oznacza, że wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, jednym z głównych punktów, około którego toczyły się obrady, była możliwość wybuchu konfliktu wojennych na szerokim świecie. Stwierdzenie tego faktu wpłynąć miało, zdaniem pi sma, na decyzję konferencji, aby utrzymać za wszelką cenę prymat Anglii w kierunku zbrojeń morskich, co w następstwie spowodować musi zaostrożenie się rywalizacji między Anglią a Ameryką. W związku z tą sytuacją międzynarodową powinien — zdaniem „Berliner Börse-

Zeitung — naród niemiecki zastanowić się dokładnie nad tem, czy wolno mu w interesie zachowania własnej niezawisłości uprawiać politykę pacyfistyczną i rozluźnić istniejące węzły narodowego pogotowia zbrojnego.

Czy to nie skandal?

Gazownie polskie będą sprowadzać węgiel z Czechosłowacji.

Warszawa. Dyrektorowie gazowni polskich którzy w związku z brakiem węgla odbyli w Warszawie konferencję, postanowili na swem posiedzeniu celem utrzymania czynności zakładów swoich zwrócić się do kopalń czechosłowackich w zagłębiu Karwińskim o dostawę potrzebnej ilości węgla dla gazowni.

Kopalnie czechosłowackie mogą dostarczać węgiel w wagonach czechosłowackich, gwarantując regularność dostaw.

Dowóz węgla z Czechosłowacji do Polski nie podlega ograniczeniom na zasadzie niedawno zawartego traktatu handlowego polsko-czechosłowackiego.

Powyższa uchwała jest ilustracją naszych stosunków handlowych.

Doniosłe rezolucje w sprawie Pomorza.

W dniu 24 bm. odbył się w Toruniu Zjazd Rady Naczelnej Związku Obrony Kresów Zachodnich pod przewodnictwem prezesa Rady, ks. Czechowicza. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania z działalności związku, złożonego przez p. dyrektora Korzeniowskiego jakoteż sprawozdań z okręgów, oraz po rozpatrzeniu spraw organizacyjnych przyjęto 5 zasadniczych rezolucyj ogólnych dotyczących następujących spraw: 1. rozbudowy portu w Gdyni. 2. Pomocy finansowej dla rybaków i reorganizacji przemysłu rybackiego. 3. Pomocy dla rolnictwa polskiego wobec anologicznej akcji niemieckiej, które na Pomorzu ma charakter wybitnie polityczny. 4. w sprawie przyspieszenia wykonania reformy rolnej na Pomorzu, gdyż przeszło 50 proc. większej własności rolnej, znajduje się w rękach Niemców. 5. ostatnia rezolucja domaga się postawienia na bardzo wysokim poziomie administracji państwowej na Pomorzu ze względu na specyficzne warunki i ważność tej dzielnicy dla państwa. Rezolucja podkreśla, że przy obsadzeniu stanowisk urzędniczych przede wszystkim powinno się uwzględnić miejscową inteligencję.

Święto młodości.

Zbliża się „V Tydzień Akademika”.

Dorocznym zwyczajem Młodzież Akademicka, poparta silnym ramieniem społeczeństwa — urządza swoje święto, święto młodości, wesela, radości. Chce pokazać społeczeństwu, że mimo ciężkich warunków życia, mimo niepewności jutra studjuje, pracuje, wznosi potężny gmach samopomocy, buduje domy, organizuje pomoc chorym, tworzy kuchnie, urządza kolonje letnie, czytelnie, komisje wydawnicze, biblioteki, pracuje społecznie w Głanisku i t. d.

„Tydzień Akademika” ma już swoją tradycję w całej Rzeczypospolitej — jak długa i szeroka. Wszędzie spotyka się to doroczne święto młodzieży z uznaniem i poparciem, wszędzie los akademika znajduje pełne zrozumienie — wszędzie są ludzie, którzy spieszą mu z pomocą. Chodzi o to, aby ludzi tych było jaknajwięcej, aby byli wszyscy.

Wśród trosk codziennych, wśród kłopotów i zmagani, które szarpia w dobie obecnej społeczeństwo nasze — chce młodzież akademicka dać swemu społeczeństwu — Tydzień radości, radości zdrowej, która zachęca do życia, chce rzucić jasny promień w szarą, chce starszym przypomnieć ich lata młode — młodych — rozpalić do czynu. Cheemy siłą swych młodych ramion przeciwstawić się zmorze zniechęcenia i apatii, która w dobie powojennej wżera się jadłem w jaźń Narodu.

Wielka organizacja „V Tygodnia Akademika” ogarnia cały kraj.

Wysoki protektorat nad akcją objął łaskawie reczył Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Urządzona będzie — trzecia już z rzędu — Ogólnokrajowa Loteria Faniowa z wielką ilością wartościowych fantów. Groszowa cena biletów, pozwoli jak w latach ubiegłych, wziąć udział wszystkim. Zorganizowane będą akademie, liczne pomysły imprezy, koncerty, pochody, bale, zabawy i t. d. — a wszędzie ponad troską o codzienne życie rozbrzmiewać ma radość, wesele, humor.

Wzywamy — wszystkich. Weźcie udział w dorocznym święcie Akademika, popierajcie nasze poczynania i cele, a wszystko w nadziei na lepsze, promienne i bliskie już Jutro Narodu.

„Akademikom przez tydzień — Ojczyźnie na wieki”.

Jak trzeba sprzedawać i kupować.

Co o tem mówi znakomity przemysłowiec i kupiec Henryk Ford.

Henryk Ford, wielki przemysłowiec amerykański w uwagach ogłaszanych w „Neue Freie Presse” z dnia 10-go bm. mówi o dzisiejszym ku-

Dziś! Dziś!

O 8-mej wieczorem wystąpi w hotelu „Dwór Wąbrzeski“ Operetka Toruńska.

Król skrzypków

powaniu i sprzedawaniu w Ameryce i wypowiedzia poglądy, które są i dla Europy zajmujące:

— Nasza publiczność przestała być kupcem i w szerokiej mierze stała się sprzedawcą. Transakcje dokonywują się dziś przeważnie przez pośredników. Od namawiania przy sprzedaży przeszło się dziś do przekonywania za wszelką cenę. Rezultatem miało być podwyższenie obrotu, dążność do zakupywania także i wtedy gdy się nie wie, co się kupuje i dlaczego się kupuje. Skutkiem dla publiczności był jednak szereg błędów, które jej przynosiły szkodę. Takim błędem jest, że wysokie ceny uważa się za równoznaczne z dobrą jakością towaru, a niskie za równoznaczne z gorszą jakością. To mylnie mniemanie że niskie ceny zawsze oznaczają gorszy gatunek towaru, wpojono obecnie narodowi amerykańskiemu. Dlatego kupuje on dziś według ceny a nie jakości. Szewc np. musiał na obuwie wartość 5 dolarów wypisywać cenę 10 dolarów, aby ludzie je kupowali. W rzeczywistości amerykański kupiec pragnie tylko towary w dobrym gatunku. Blichtr i pozor nie mu nie mówią. Jego gotowość płacenia wyższych cen wpływa z życzenia otrzymania zawsze najlepszego.

Przeziębienie wydajności kupna i przeciębienie cen znalazłyby same w sobie środki ochronne, gdyby nie rozkwitła sprzedaż na raty. Umożliwienie kupcowi zakupu, podczas gdy on potrzebuje mu pieniądze dopiero zarabia i nie posiada w gotówce, ma swoje korzyści. Tamedo przyniosła przejściowy zysk dla kraju podczas okresu, gdy przy wzrastających wynagrodzeniach, wzrastało również zapotrzebowanie na rzeczy na zakupno których publiczność nie mogła tak prędko zaoszczędzić pieniędzy. Kredyt był tu pomostem z niższego do wyższego poziomu życia. Teraz jednak zakupywanie na kredyt stało się normalnym zjawiskiem, zamiast pozostać wyjątkiem, a wysokie procenty, których się żąda za ten kredyt, podwyższają ostatecznie koszty towarów i wpływają przez to ujemnie na zbył i interes.

System kredytowy był dotychczas studjowany jedynie z punktu widzenia ryzyka dla wierzyciela i bez względu na jego działalność na gospodarstwo zdrowie narodu. Jest jeden punkt do którego kredyt jest twórczy. Ale pozatem jest on destrukcyjny. Zawsze bywał twórczy i zdrowy kredyt. Dawniej udzielał sprzedawca kredytu. Dziś czyni on to rzadko. Jest to jeden z dziwnych rozwojów naszych czasów, że choć prawie wszystkie interesy zawierają się na krótko terminowe kredyty według systemu na raty i z późnymi terminami płatności, to tylko nie wielu fabrykantów i handlarzy nawet, zawiera inne interesy gotówkowe. Wyjaśnieniem tego jest że kredyt teraz nie jest już sprawą pomiędzy sprzedawcą i nabywcą, tylko między nabywcą a jakimś przedsiębiorstwem kredytowym. I kredyt był niegdyś dla kupca wygodą opartą na godności, teraz musi on być godny kredytu i pozatem za niego płacić. Fabrykant musi do ostateczności się wysilić aby zmniejszyć koszt wyrobu artykułu. Ale to potaniecie przepada dla kupca, który kupuje na kredyt.

Fabryka produkuje, tak bardzo pożądaną w święta Bożego Narodzenia, wyroby cukrowe, hurtowe według wymagań nowoczesnych. Trzeba więc zwracać uwagę na wyroby

„Unamel“

Dr. W. A. HENATSCH — Unisław

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 30 października 1926 r.

— Jeszcze wclaj można zapisywać na pocztach, w ekspedycji naszej jak i w wszystkich agencjach „Głos Wąbrzeski“.

— Z powodu przypadającego w poniedziałek święta Wszystkich Świętych okaze się dopiero następnym numerem we wtorek. Abonenci w naszej ekspedycji i agenturach mogą otrzymać „Głos“ we wtorek o zwykłym czasie.

— Magistrat miasta Wąbrzeźna podaje do wiadomości, że wyznaczony na dzień 2 listopada br. jarmark na konie i bydło się nie odbędzie. Jarmark ten odbędzie się 7 grudnia. Natomiast odbędzie się 16 listopada jarmark miesięczny.

— Sprawozdanie o założeniu Komitetu obywatelskiego i odpustu, który się odbył parafji wczoraj podamy z powodu braku miejsca w przyszłym numerze.

— Zebranie wstępne celem obrodu na dzień św. Stanisława Kostki. Jak się dowiadujemy odbyło się zebranie wstępne celem ułożenia programu obrodu na dzień św. Stanisława Kostki w dniu 14 listopada w Wąbrzeźnie. Bliższe szczegóły podamy w następnych numerach.

— Król Skrzypków. Operetka w 3-ech aktach E. Kalmana odegrana zostanie przez Operetkę Pomorską w piątek, d. 29 października r. o godz. 8 wieczorem w sali hotelu „Dwór Wąbrzeski“. Operetka ta cieszyła się olbrzymim powodzeniem na scenach polskich i zagranicznych, a w Toruniu została entuzjastycznie przyjęta i cieszyła się wprost niebywałym powodzeniem, graną była nie schodząc z afisza przez trzy tygodnie przy zapelnionej stale widowni.

Wykonanie partji głównych powierzyło kierownictwo artystom tej miary, co: J. Leonowicz (ulubienica publiczności) M. Sabal Świrskiej, H. Zarębinie, H. Adamkiewiczowej, K. Krugłowskiemu, T. Laskowskiemu H. Zuczowskiemu, W. Ilcewiciowi i T. Jajdemu.

Akacja toczy się w pierwszym akcie: w Cymbalisku w mieszkaniu cygana Raea, akt 2-gi i 3-ci w Paryżu — W zamku Irinsch.

Całość upiekają barwne tańce układu baletmistrza p. Wierzbickiego w wykonaniu primabaleryny S. Matuszewskiej, baletmistrza Wierzbickiego i pp. M. Rogowskiej E. Piechotówny, H. Grossówny i A. Mireckiej, którzy odtańczą w akcie 2-gim walc ognistego czarodasza.

Reżyserja spoczywa w niezawodnych rękach głównego reżysera opery i operetki p. K. Krugowskiego. Batutę dźerży kapelmistrz Zbigniew Dymek. Ceny miejsc niższe do minimum: od 1.50 do 5-ciu.

Bilety wcześniej nabywać można w księgarni p. Wojcieckiego, a od godz. 7-mej wiecz. przy kasie teatru.

We wtorek 16 listopada odegrane zostaną cudne bajki dla dzieci w tej samej sali przez dramat Toruński. Ceny najniższe do 1.50 zł.

— Przejście nowego przedsiębiorstwa. Zwracamy uwagę na ogłoszenie p. Wiśniewskiego, który przejął Powiatową Termochemiczną Przetwornię Padlin. Jak wynika z ogłoszenia jest w stanie zaspokoić wszelkie potrzeby pp. gospodarzy.

— Zwracamy uwagę na dzisiejsze ogłoszenie firmy „Unamel“ potęszającej swoje wyroby cukrowe jako to: miód sztuczny, karmelki deserowe, drażetki, cukier lodowaty it. d.

— Ostatni raz wystąpi w sobotę i niedzielę w lokalu „Strzelnica“ damska orkiestra która przez długi czas cieszyła się w naszym mieście powodzeniem Program bardzo urozmaicony Patrz ogłoszenie.

— Polecenie firmy. Specjalną uwagę zwracamy naszym czytelnikom a specjalnie smakoszom dobrego piwa na ogłoszenie hotelu „Dwór Wąbrzeski“ który urządza w sobotę wieczorem nowe urocznicenie w swym lokalu. Kuchnia pod kierownictwem dzielnego kucharza również zaspokoi życzenia gości.

— Godziny przyjęć w Województwie Pomorskiem. P. wojewoda pomorski przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem sobót w godzinach od 12 tej do 13 tej.

— Władze Skarbowe wydały powtórne zarządzenie, by urzędy podatkowe uprzedzały płatników nad 3 dni przed licytacją. a na wypadek przedstawienia świadectwa ubóstwa — odkładały egzekucje.

— Ważne dla pp. Rolników. Rolnicy! Stwórcie sobie okazję do dogodniejszego ubezpieczenia gładowego w przyszłym sezonie. Wypowiadajcie umowy niekorzystne, co załatwić należy przed 31 października r.

Trafny wybór Towarzystwa ubezpieczeń przysporzy korzyści i uchroni przed dopłatami. Wypowiedzenia będą tylko wtedy ważne, o ile będą wysłane listem poleconym do dyrekcji. Nie namyślać się długo gdyż czas jest już krótki.

— Ważne dla Inwalidów. „Inwalidom wojennym zwraca się uwagę na ogłoszenie przez Dyrekcję Kolei Państwowych w Gdańsku, przetargu na dzierżawę bufetu dworcowego w Pruszczu.

Bliższych informacji udziela Wydział Prawny wspomnianej Dyrekcji codziennie, prócz dni świątecznych, od godz. 8 do 13 tej. Tamże są też do nabycia warunki dzierżawne za opłatą 3. — zł.“

— Nowa ustawa opłat stemplowych. Według nowej ustawy pobierane będą na przyszłość opłaty stemplowe: od podan 3 zł, od ka-

zdego załącznika do podania po 50 gr, od rachunków opłacanych przez przedsiębiorców, którzy mają świadectwa przemysłowe lub handlowe 0,02 procentu, od rachunków osób nie posiadających wspomnianych świadectw 1 procent i od plenipotencji 3 zł. Ponadto rachunki do 20 zł będą wolne od opłat stemplowych. Opłata stemplowa za weksle będzie wynosić do 50 zł 20 groszy, od 50 do 100 i ponad 100 zł od każdej setki po 30 gr.

Za pokwitowanie opłata stemplowa wynosić będzie 20 g.

Pokwitowania do 50 zł są wolne od opłaty.

— Brak węgla. Na całym Pomorzu odczuwać się daje dotkliwy brak węgla, którego cena podskoczyła do 3 zł 50 gr za 50 kilogramów. Jeżeli nie zostanie podjęta akcja przez czynniki miarodajne ceny węgla podskoczą jeszcze bardziej. Zachodzi obawa, że skutkiem braku węgla niektóre fabryki na Pomorzu zredukują liczbę dni pracy lub też zostaną zamknięte.

— Września. (W rocznicę męczeństwa dzieci polskich.) W ub. niedzielę odbył się uroczysty obchód 25 tej rocznicy pamiętnych wypadków męczeństwa dzieci polskich we Wrześni, zmuszanych do modlenia się w języku niemieckim. Miasto było przybrane chorągiewami i zieloną. Wśród uroczystego nastroju wyruszył zrana pochód do kościoła farnego. W kościele mszę św. odprawił ks. Laskowski, proboszcz z Konarzewa, jeden z organizatorów strajku dzieci z przed 25 ciu laty. Kazanie wygłosił ks. prałat Stychel. W uroczystości wziął udział wojewoda p. Bniński, kurator poznańskiego okręgu szkolnego p. Chrzanowski, posłowie sejmowi i miejscowi naczelnicy władz.

Po nabożeństwie pochód udał się przed dom, w którym 25 lat temu mieściła się szkoła. Z trybuny przemówił burmistrz miasta Wrześni p. Soltysiak, poczem wojewoda i kurator okręgu szkolnego dokonali odsłonięcia tablicy pamiątkowej z napisem:

Polacy nie zapominajcie że w czasie niewoli wróg odwieczny katował tu dzieci wasze za ich gorące przywiązanie do wiary i mowy ojczystej 1901-1926 r.

Na rynku odbyła się defilada pochodu, w którym brała udział młodzież szkolna, przed naczelnikami władz i grupą byłych uczniów szkoły wrzesińskiej z przed 25-ciu laty uczestników ówczesnych wypadków.

Na zakończenie odbyła się akademja w sali Bartkowiaka gdzie wygłoszono szereg przemówień.

Ruch Towarzystw.

Wąbrzeźno. Lekcja śpiewu Stow. Kat. Mł. Polskiej odbędzie się w piątek, dnia 29. X. o godz. 8-mej wiecz. o jaknajliczniejsze przybycie członków prosi Zarząd.

Wąbrzeźno. W piątek, dnia 29. X. o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się zebranie członków i sympatyków orkiestry Stow. Kat. Młodzieży Polskiej w wikaryce. Zarząd.

— Wąbrzeźno. Zebranie Związku Kół Podoficerów Rezerwy odbędzie się dziś w piątek o godz. 8-me zorem z powodu ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

— Wąbrzeźno. Zebranie Tow. Bartniczego odbędzie się w niedzielę 31 paźdz. b. r. o godz. 3 po poł. w lokalu p. Klimka, na które członków uprzejmie zaprasza. — Zarząd.

— Wąbrzeźno. Bacność Handlowcy! We wtorek dnia 2. 11. br. o godz. 21-tej wieczorem odbędzie się pierwsze zebranie plenarne Związku Pracowników Kupieckich oddział Wąbrzeźno w hotelu pod „Białym Orłem“. O liczny udział członków jak i gości uprasza Zarząd.

Głoda warszawska

1 dolar amerykański 8,95 i funt angielski 48,58, 100 frank franc. 27,00, 100 frank. belg. 44,80 100 frank. szwajc. 173,13. 100 koron czesk. 26,58, 100 lirów włoskich 39,00 szylingów austr. 126,70.

Notowania giełdy plodów rolniczych w Poznaniu

z dnia 20 października 26 r	
Zyto	36,00—37,00
Pszonica	45,25—48,25
Jęczmień	28,00—31,00
Jęczmień brow.	34,75—39,75
Owies	28,75—29,75
Mąka żytnia 70 proc.	—53,00
Mąka żytnia 65%	—54,50
Mąka pszenna 65 proc.	69,50—72,50
Otręby żytnie	23,50—23,50
Otręby pszenne	—24,00
Rzepak	64,00—67,00
Groch Wiktorja	80,00—90,00
Gorzyczka	66,00—85,00

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno Drukiem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ Wąbrzeźno.

Dziś!

Dziś!

O 8-mej wieczorem wystąpi w hotelu „Dwór Wąbrzeski“ Operetka Toruńska.

Król skrzypków

Dziś w piątek o godz. 10 w poł. zasnąca w Bogu kilkakrotnie zaopatrzona Sakramentami św. nasza długoletnia członkini sp.

Franciszka Müller

przeżywszy 78 lat.
o czym donosi członkom swym
Zarząd Tow. Ludowego

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 1 listopada br. przed niecierpami z domu żałoby Rynek 22 na cmentarz.

Uprasza się członków o wzięcie udziału w pogrzebie.

Rozpisanie przetargu.

Dla budowy szosy Zielen — Dylewo oraz świeżych nasypów i utrzymania szos powiatu wąbrzeskiego w roku 1927 ogłasza Wydział Powiatowy w Wąbrzeźnie przetarg na dostawę:

1000 m ³ brukowca 16—18 cm.	Na szosę
3182 m ³ kamienia polnego od Zielen	
10—45 cm. średnicy	Dylewo
1500 m ³ brukowca 16—18 cm.	
6403 m ³ kamienia polnego od	na
10—45 cm. średnicy	wszystkie
1848 m ³ żwiru naturalnego	szosy
1962 m ³ żwiru sianego	powiatu
1316 m ³ piasku pod bruk	

Reflektanci na dostawę zechcą się zwrócić o bliższe wyjaśnienia do Powiatowego Urzędu Budowlanego Wydziału Powiatowego w Wąbrzeźnie pokój Nr. 16.

Oferty w kopertach zamkniętych z oznaczeniem „Dostawa materiałów“ należy składać w wyżej wymienionym urzędzie do dnia 10. XI. br. godzina 12 w południe. Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo zwiększenia lub zmniejszenia wymienionych ilości, jak również prawo wyboru dostawy niezależnie od wysokości oferty.

Wąbrzeźno, dnia 26 października 26 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Hotel i Restauracja pod „Białym Orłem“

wł. Fr. Szymański

Tel. 5 WĄBRZEŹNO Tel. 5

Spis potraw:

Obiad z czterech dań 1,35

SOBOTA

- I Zupa z jarzyn, rosół
- II Sztuka mięsa z chrzanem, siekanka w śmietanie
- III Zrazy duszone z jarzynami, (a la paysanne) pieczeń wieprzowa, befszyk po niemiecku
- IV Kompot

NIEDZIELA

- I Zupa pomidorowa, rosół
- II Parówki z kapustą, kurczę po węgiersku
- III Gęś pieczona, sztufada z buraczkami, kotlet z ogórkiem
- IV Legumina

PONIEDZIAŁEK

- I Zupa z fasoli, rosół
- II Bitki królewskie, jajecznicza po rusku z smażonymi kartoflami
- III Pieczeń wołowa, wątróbka po wiedeńsku, pieczeń cielęca
- IV Kompot mieszany

W sobotę i niedzielę KISZKA swojego wyrobu po 75 g, NOGI 1 zł, FLAKI po warszawsku 75 g.

Kupię

MOTOR pół KONNY

prąd stały 220 Volt

Zgłosz. przyjmuje „Głos Wąbrzeski“

Powiatowa Kasa Chorych w Wąbrzeźnie

podaje do wiadomości, iż dnia 22 bm. została zawarta umowa z akuszerkami a Powiatową Kasą Chorych

która powierzyła pomoc akuszerką dla swych członków i członków ich rodzin wyłącznie akuszerkom, będącym członkiniami Towarzystwa akuszerki powiatu wąbrzeskiego. Wzywający ich pomocy powiaten okazać ważną kartę członkostwa posiadającą ważność na 4 tygodnie.

WĄBRZEŹNO, dnia 25 października 1926 r.

Towarzystwo akuszerki powiatu wąbrzeskiego

Zarząd Pow. Kasy Chorych

NOWOŚĆ!

NOWOŚĆ!

Hotel „Dwór Wąbrzeski“

W sobotę, dnia 30 bm. specjalny wieczór
Poznańskiego piwa

„Kozioł“

Specjalność kuchni w sobotę:

Flaki po warszawsku i krakowsku
Noga wieprzowa w kapusie. Kielbasa (Bockwurst)

Koncert i występy artystyczne

Początek o godz 8-mej wieczorem

Samochód do dyspozycji dla Szan. Publiczności

Telefon nr. 99

Telefon nr. 90

W Kawiarni „Strzelnica“

W sobotę 30 i w niedzielę 31 bm. poraz ostatni wystąpi zespół

damskiej orkiestry

Koncert urozmaicony będzie śpiewem solistki pani Haliny Ampt de Gampt, kupletami sympatycznej Nusi i Anulki, wiele niespodzianek — jednym słowem wieczory pełne humoru, śmiechu i satyry.

Początek koncertu w sobotę od godz. 8 w niedzielę od godziny 4—7 i od 8—12. Dancing od godziny 12—3.

Specjalność: flaczki po warszawsku

OSTATNIE DWA WIECZORY

Szan. Rolnikom oraz właśc. zwierząt donoszę uprzejmie, iż z dniem 12 bm. przejąłem w drodze kupna Dr. Ostrowskiego notariusza i adwokata

Powiatową Termoch. Przetwornię Padlin

w Czystochlebie

którą po zupełnym zremontowaniu i przebudowaniu podług najnowszej techniki pod nadzorem zdolnego fachowca nadal prowadzić będę. Nadmieniam, iż już dziś jestem w stanie dostarczyć pp. rolnikom tak niezbędne dla nich przetwory jak mąkę mięsną kostne, sztuczne nawozy i tłuszcze termochemiczne.

Prosząc gorąco o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa kreślę się

Powiatowa Parowa Termochemiczna Przetwornia Padlin
Czystochleb, L. W. Wiśniewski

Telefon Wąbrzeźno 181.

Kartofle
jadalne kupuje
Dom Chorych
Wąbrzeźno

Wniedzielę dn. 31 bm

o g. 5 pp. odbędzie się

zabawa tańeczna

w sali p. Marasińskiego

w Czystochlebie

na którą uprz. zaprasza

Gospodarz.

Wł. Kulerski	Grudziądz	zł	gr
fabryka bloków kasow. zrubnych i barkocowych			
B-17-375			
Bloki kasowe			
Paragony			
B-17-375			
Kontrola			
Zarządca oferty wizory			

? Czy pani zadowolona z dotychczasowego sposobu prania bielizny? Czy pani zauważyła, że pranie dziś więcej kosztuje, a bielizna przez silne tarcie przy praniu się bardzo niszczy? To sprawa godna zastanowienia! Do prania bielizny godnym jest preparat mydlany „SAPON“ ze znakomitem koszulka, środek pod gw. funkcją nieszkodliwy i od 20 lat chlubnie znany, a teraz jeszcze znacznie ulepszony. Kto raz spróbuje już go nie porzuci. Wszędzie do nabycia. Przy zakupie zważać na znak ochronny „koszulka“.

Chem. Fabryka „Ergasta“
C. Nagórski, Starogard-Pom.

KONIE

na rzeź
skupuję i placę najwyższe ceny

Powiatowa Parowa Termochemiczna Przetwornia Padlin Czystochleb

L. W. Wiśniewski

Telefon Wąbrzeźno 181

Kalendarz

Słowa Bożego na rok 1927

z licznymi ilustracjami i spisem jar-marków nakładem ks. Misjonarzy w Górnej Grupie pod Grudziądzem do nabycia

w admin. „Głosu Wąbrzeskiego“

w cenie zł 1,20 za egz.

Wyszła drukiem broszura p. t. „Najpospolitsze szkodniki i choroby drzew owocowych i skuteczniejsze sposoby ich zwalczania“ napisana przez St. Wallocha i zaopatrzona w oryginalne rysunki.

Broszura jest napisana w sposób, zrozum. dla wszystkich. Do nabycia we wszystkich większych księgarniach lub też wprost od wyd. : Drukarni Robotniczej w Toruniu Piekary 14.

Cena pojedynczego egzempl.

75 groszy
Przy zbiorowych zamówieniach wy-soki rabat. — (Należytość przy pojedynczych zamówieniach także znaczkami pocztowymi przy załączeniu 11 g na portorjum).

Polecam stale!

Świeżo paloną kawę, herbatę, kakao, palmicę, margarinę, smalec amerykański, holenderski, olej jadalny, owoce suszone, cytryny sardyńskie, razem duży zajazd, stajnie zimowe w dobrym stanie. Specjalne wina zagraniczne i krajowe oraz likiery rummy, araki konjaki i t. d.

J. CHMIELEWSKI
Kolejowa 5.

Poleca po cenach najniższych i na 10 miesięczne spłaty

maszyny do szycia, rowery, centryfugi

(ALFA-LAVAL)

najlepszego fabrykatu, na które daje 30 lat pisemną gwarancję, oraz wszelkie części i przybory do rozmaitych gatunków

Jan Kozłowski

skład maszyn i rowerów
Kowalewo (Pom.)
ul. Toruńska 20.

Pokój

umeblowany do wynajęcia
Mickiewicza 4
parter na prawo.